

Ξενοφώντος Ελληνικά Βιβλίο 2, κεφ. 3,§ 54-56Ερμηνευτικά σχόλια

Α) «οι ένδεκα» : Εκπρόσωποι της πόλης (ένας από κάθε φυλή), ήταν επικεφαλής στο δεσμοκτήριο κι εκλέγονταν με κλήρο. Ήταν υπεύθυνοι για την εκτέλεση των ποινών.

Β) Ο διάλογος του Θηραμένη με το Σάτυρο αποκαλύπτει τα εξής :

- ✓ την προσπάθεια του Θηραμένη να ξεσηκώσει το λαό για την αδικία που γινόταν σε βάρος του
- ✓ τον τρόπο με τον οποίο ο Σάτυρος προσπάθησε να καταπνίξει τη φωνή ενός θανατοποινίτη.
- ✓ Την ψυχραιμία και τη χαριτόλογη διάθεση του Θηραμένη (χιούμορ), ενώ οδηγούνταν στο θάνατο.
- ✓ Η φράση, «στην υγεία του ωραίου Κριτία», δείχνει το παιγνιώδες του χαρακτήρα του αλλά και μια απόχρωση πικρής ειρωνείας για τον Κριτία
- ✓ «ο κότταβος» : βλ. σχολικό βιβλίο σελ. 91 και filologikigonias.weebly.com
- ✓ «το κώνειον» : βλ. σχολικό βιβλίο σελ. 91

Γραμματικά-Λεξιλογικά σχόλια

- ✓ Λαβόντες: <μετοχή αορίστου β' ενεργ. φ. του ρ. λαμβάνω.
Αρχικοί χρόνοι: λαμβάνω, ελάμβανον, λήψομαι, β' έλαβον, είληφα, ειλήφειν.
Ομόρριζες λέξεις: λήψη, λαβίδα, περιληψη, αντίληψη, λαβή, παραλαβή...
- ✓ Απαγάγοντες: <μετοχή αορίστου β', ενεργ. φ. του ρ. απαγάω. Ομόρριζες λέξεις: αγωγή, αγωγός, άξονας, παραγωγή, απαγωγή....
- ✓ Καθοράν: <απαρέμφατο ενεστώτα ενεργ. φ. του ρ. καθορω.
Αρχικοί χρόνοι: οράω - ορω, εώρων, όψομαι, β' είδον, εώρακα, εώρακειν (και όπόπα, οπόπειν).
Ομόρριζες λέξεις: όραση, ορατός, πρόσωπο, όψη, οπτικός...
- ✓ Έπασχε:: < γ' ενικό πρ'. παρατατικού του ρ. πάσχω.
Αρχικοί χρόνοι: πάσχω, έπασχον, πείσομαι, β' έπαθον, πέπονθα, επεπόνθειν.

Ασκήσεις

1. Να γραφούν τα ουσιαστικά της ενότητας στην ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού.
2. Να βρείτε τις δευτερεύουσες προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τους και το συντακτικό τους ρόλο.
3. Να αναζητήσετε γενικές πληροφορίες σχετικά με τα παιχνίδια (ομαδικά και ατομικά) στην αρχαία Αθήνα.

ΘΕΜΑ 319ο: Ξενοφώντος Έλληνικά, 2, 3, 55-56

α) ύπηρέτης, ήσυχια, πλήρης, άγορά, φρόνιμος: Να γράψετε από ένα ρήμα της αρχαίας ελληνικής γλώσσας ομόρριζο για καθένα από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

ύπηρέτης:

ήσυχία:

πλήρης:

άγορά:

φρόνιμος:

β) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη σημασία της στη Β' στήλη. Δύο στοιχεία της Β' στήλης περισσεύουν.

Α' ΣΤΗΛΗ

Β' ΣΤΗΛΗ

1. εικός	α) ρωτώ
2. οϊμώζω	β) απορώ
3. ἐγχειρίδια	γ) βιβλία
4. ἀγαστός	δ) φυσικό, εύλογο
5. ἐπερωτῶ	ε) θαυμαστός
	στ) μαχαίρια
	ζ) κλαίω, θρηνώ

ΘΕΜΑ 310 & 325: Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 2, 3, 55-56

α) αποσιωπητικά, συμπόσιο, αφροσύνη, αξιολόγηση, ανελλιπώς: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

β) ἐπεκαλεῖτο, ὀρῶσα, δηλοῦντα, ῥῆμα, λειπόμενον: Να γράψετε από μια ομόρριζη λέξη της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας, απλή ή σύνθετη, για καθεμιά από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

ἐπεκαλεῖτο =

ὀρῶσα =

δηλοῦντα =

ῥῆμα =

λειπόμενον =